

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (ESB) 2022/2246**2024/EES/69/13****frá 15. nóvember 2022****um breytingu á VIII. og IX. viðauka við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 999/2001
að því er varðar riðuveiki í lifandi hjartardýrum (*)**

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 999/2001 frá 22. maí 2001 um setningu reglna um forvarnir gegn, eftirlit með og útrýmingu tiltekinna tegunda smitandi heilahrömunar ⁽¹⁾, einkum j- og m-lið 23. gr. a,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

- 1) Í reglugerð (EB) nr. 999/2001 eru settar reglur um forvarnir gegn, eftirlit með og útrýmingu smitandi svampheilakvilla í Sambandinu. Hún gildir um framleiðslu lifandi dýra og afurða úr dýraríkinu og setningu þeirra á markað og, í tilteknum sértilvikum, um útflutning þeirra. Í VIII. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 eru settar reglur um viðskipti innan Sambandsins og í IX. viðauka við þá reglugerð eru settar reglur er varða innflutning til Sambandsins. Í henni er m.a. einnig kveðið á um samþykkt verndarráðstafana ef smitandi svampheilakvilli kemur upp.
- 2) Riðuveiki í hjartardýrum er smitandi svampheilakvilli í hjartardýrum sem er smitandi og getur þannig valdið röskun á viðskiptum innan Sambandsins, innflutningi til Sambandsins og útflutningi til þriðju landa.
- 3) Hinn 1. apríl 2016 upplýsti Noregur framkvæmdastjórnina um fyrsta tilvik riðuveiki í hjartardýrum, sem var staðfest á yfirráðasvæði landsins, í villtu hreindýri. Þetta var í fyrsta sinn sem riðuveiki í hjartardýrum greindist í Evrópu og fyrsta tilvikið í hreindýri í náttúrunni í heiminum. Frá þessu fyrsta tilviki og fram til október 2021 staðfesti Noregur a.m.k. eitt tilvik ár hvert, í heildina þrjátíu og eitt tilvik: tuttugu í villtum hreindýrum, tvö í rauðhjörtum og níu í elgum.
- 4) Hinn 11. júlí 2016 samþykkti Noregur ráðstöfun til að banna útflutning á lifandi hjartardýrum frá Noregi, með fyrirvara um sérstakar undanþágur.
- 5) Þar eð riðuveiki í hjartardýrum er smitsjúkdómur er áhætta á að hann breiðist út til annarra hjartardýrastofna og til annarra svæða í Sambandinu og EFTA-ríkjunum. Þess vegna var framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2016/1918 ⁽²⁾ samþykkt. Með henni var tilflutningur á lifandi hjartardýrum frá Noregi til Sambandsins bannaður og kveðið á um sérstakar undanþágur.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 295, 16.11.2022, bls. 1. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 299/2023 frá 8. desember 2023 um breytingu á I. viðauka (Heilbrigði dýra og plantna) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við *Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 48, 13.6.2024, bls. 3.

(1) Stjtið. EB L 147, 31.5.2001, bls. 1.

(2) Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2016/1918 frá 28. október 2016 um tilteknar verndarráðstafanir í tengslum við

- 6) Hinn 2. desember 2016 samþykkti Matvælaöryggisstofnun Evrópu (hér á eftir nefnd Matvælaöryggisstofnunin) vísindalegt álit um riðuveiki í hjartardýrum (hér á eftir nefnt álit Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2016) ⁽³⁾. Í þessu álitinu var mælt með að eftirlitsáætlun til þriggja ára vegna riðuveiki í hjartardýrum yrði komið í framkvæmd í Eistlandi, Finnlandi, á Íslandi, í Lettlandi, Litáen (Lietuva), Noregi, Póllandi og Svíþjóð, sem eru þau aðildarríki og EFTA-ríki sem eru með hreindýra- eða elgsstofna eða báða stofnana, í því skyni að greina og áætla algengi og landfræðilega útbreiðslu riðuveiki í hjartardýrum. Í álitinu Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2016 var einnig komist að þeirri niðurstöðu að líklegasta aðflutnings- og útbreiðsluleið riðuveiki í hjartardýrum væri tilflutningur á lifandi hjartardýrum og lögð áhersla á að notkun á náttúrulegu veiðiagni (e. *hunting lure*) með þvagi úr hjartardýrum auki líkurnar á aðflutningi riðuveiki í hjartardýrum. Hún mælti þar af leiðandi með því að draga úr tilflutningi á lifandi hjartardýrum og hætta að nota veiðiagn með þvagi úr hjartardýrum.
- 7) Eftir að álit Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2016 var samþykkt var III. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2017/1972 ⁽⁴⁾ til að kveða á um vöktunaráætlun til þriggja ára fyrir riðuveiki í hjartardýrum og með framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2017/2181 ⁽⁵⁾ var gildistími framkvæmdarákvörðunar (ESB) 2016/1918 framlengdur til loka ársins 2020 til að verndarráðstafanir gætu gilt áfram þar til þessari vöktunaráætlun til þriggja ára væri lokið. Með framkvæmdarákvörðun (ESB) 2017/2181 var einnig bönnun og takmörkunum, að því er varðar veiðiagn með þvagi úr hjartardýrum, bætt við verndarráðstafanirnar.
- 8) Árið 2018 greindist í Finnlandi fyrsta tilvik riðuveiki í hjartardýrum í Sambandinu og eitt tilvik til viðbótar í nóvember 2020. Í Svíþjóð greindust þrjú tilvik riðuveiki í hjartardýrum árið 2019 og viðbóartilvik í september 2020. Öll tilvik riðuveiki í hjartardýrum sem greindust í Finnlandi og Svíþjóð voru staðfest í tengslum við vöktunaráætlunina til þriggja ára fyrir riðuveiki í hjartardýrum og fundust í villtum elgum.
- 9) Hinn 11. nóvember 2019 birti Matvælaöryggisstofnun Evrópu vísindalega álitid „Update on chronic wasting disease (CWD) III“ ⁽⁶⁾ (hér á eftir nefnd álit Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2019) með nokkrum tilmælum til framkvæmdastjórnarinnar, þ.m.t. í tengslum við áhættuþætti sem geta stuðlað að útbreiðslu riðuveiki í hjartardýrum í Sambandinu.
- 10) Að teknu tilliti til þess að ný tilvik riðuveiki í hjartardýrum greindust í Noregi, Finnlandi og Svíþjóð, að vísindalegt mat á niðurstöðum úr vöktunaráætluninni liggur enn ekki fyrir og að teknu tilliti til þess að þörf var á meiri tíma til að taka tilmælin í álitinu Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2019 til athugunar var gildistími framkvæmdarákvörðunar (ESB) 2016/1918 framlengdur aftur, með framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2020/2167 ⁽⁷⁾, til 31. desember 2022 til að endurspeglar nýrri staðfestingar á riðuveiki í hjartardýrum í Finnlandi og Svíþjóð.
- 11) Að teknu tilliti til þess að verndarráðstöfunum í framkvæmdarákvörðun (ESB) 2016/1918 hefur verið beitt frá 2016, að samkvæmt nýjustu faraldsfræðilegu stöðunni varðandi riðuveiki í hjartardýrum er ekki gert ráð fyrir útrýmingu sjúkdómsins í nánustu framtíð, að það væri óviðeigandi lagalega séð að framlengja aftur beitingu verndarráðstafananna á grundvelli 4. gr. reglugerðar (EB) nr. 999/2001 og að ráðstafanir ættu samt sem áður að gilda áfram til að halda áfram að koma í veg fyrir frekari útbreiðslu riðuveiki í hjartardýrum í Sambandinu og EFTA-ríkjunum ætti að breyta VIII. og IX. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 þannig að þeir nái yfir þær ráðstafanir sem er sem stendur mælt fyrir um í framkvæmdarákvörðun (ESB) 2016/1918, aðlagðar eftir þörfum til að taka tillit til staðfestingar á riðuveiki í hjartardýrum í Finnlandi og Svíþjóð.

⁽³⁾ *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* 2017 15(1), 4667.

⁽⁴⁾ Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2017/1972 frá 30. október 2017 um breytingu á I. og III. viðauka við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 999/2001 að því er varðar eftirlitsáætlun fyrir riðuveiki í hjartardýrum í Eistlandi, Finnlandi, Lettlandi, Litáen (Lietuva), Póllandi og Svíþjóð og um niðurfellingu á ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2007/182/EB (Stjtíð. ESB L 281, 31.10.2017, bls. 14).

⁽⁵⁾ Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2017/2181 frá 21. nóvember 2017 um breytingu á framkvæmdarákvörðun (ESB) 2016/1918 um tilteknar verndarráðstafanir í tengslum við riðuveiki í hjartardýrum (Stjtíð. ESB L 307, 23.11.2017, bls. 58).

⁽⁶⁾ *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* 2019 17(11), 5863.

⁽⁷⁾ Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2020/2167 frá 17. desember 2020 um breytingu á framkvæmdarákvörðun (ESB) 2016/1918 um tilteknar verndarráðstafanir í tengslum við riðuveiki í hjartardýrum með því að framlengja gildistíma þeirra (Stjtíð. ESB

- 12) Á grundvelli niðurstaðna úr álitum Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2016 og 2019 er af þessum sökum nauðsynlegt að viðhalda banninu við tilflutningi á lifandi hjartardýrum frá Noregi til Sambandsins. Af hagkvæmnisástæðum ætti þetta bann að gilda áfram um lifandi hjartardýr sem eru tilflutt í tengslum við starfsemi manna en ekki um ferðir villtra hjartardýra sem fara yfir landamæri Noregs án mannglegrar íhlutunar. Mæla ætti fyrir um sérstakar undanþágur frá þessu banni til að leyfa tiltekna tilflutninga á hjartardýrum frá Noregi til Sambandsins, þ.m.t. árstíðabundna beit hálfaminnna hreindýra yfir landamæri, og tilflutninga á hálfömdum hreindýrum sem á að nota á menningar- eða íþróttaviðburðum í Svíþjóð. Vegna þeirrar áhættu sem heilbrigði dýra stafar af tilflutningunum sem eru leyfðir með þessum undanþágum, einkum með tilliti til umhverfismengunar af völdum þríóna riðuveiki í hjartardýrum á viðtökusvæðunum, ættu slíkir tilflutningar þó áfram að takmarkast við skilgreind svæði í Finnlandi og Svíþjóð og tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá þessum svæðum ættu áfram að vera bannaðir, með fyrirvara um sérstakar undanþágur.
- 13) Að teknu tilliti til þess að riðuveiki í hjartardýrum hefur nú verið staðfest í tveimur aðildarríkjum og á grundvelli niðurstaðna úr álitum Matvælaöryggisstofnunarinnar frá 2016 og 2019 um áhættuþætti sem geta stuðlað að útbreiðslu riðuveiki í hjartardýrum í Sambandinu er nauðsynlegt að kveða á um bann við tilflutningum á lifandi hjartardýrum frá aðildarríki, sem þessi sjúkdómur varðar, til annarra staða í Sambandinu. Af hagkvæmnisástæðum ætti þetta bann að gilda áfram um lifandi hjartardýr sem eru tilflutt í tengslum við starfsemi manna en ekki um ferðir villtra hjartardýra án mannglegrar íhlutunar. Mæla ætti fyrir um sérstakar undanþágur frá þessu banni til að leyfa tiltekna tilflutninga á lifandi hjartardýrum frá aðildarríkjum sem riðuveiki í hjartardýrum varðar, þ.m.t. í þeim tilgangi að tryggja öruggan aðgang að og nýtingu á verðmætum erfðauðlindum hjartardýra milli hlutaðeigandi aðildarríkja.
- 14) Viðhalda ætti banni við innflutningi á veiðiagni með þvagi úr hjartardýrum og banni við tilflutningi á veiðiagni með þvagi úr hjartardýrum sem eru upprunnin í Noregi. Auk þess ætti að banna tilflutninga á veiðiagni með þvagi úr hjartardýrum, sem er fengið úr hjartardýrum sem eru upprunnin í aðildarríkjum þar sem tilvik riðuveiki í hjartardýrum hafa verið staðfest.
- 15) Því ætti að breyta VIII. og IX. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 til samræmis við það.
- 16) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um plöntur, dýr, matvæli og fóður.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Ákvæðum VIII. og IX. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 er breytt í samræmi við viðaukann við þessa reglugerð.

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Hún kemur til framkvæmda frá og með 1. janúar 2023.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 15. nóvember 2022.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Ursula VON DER LEYEN

forseti.

VIÐAUKI

Ákvæðum VIII. og IX. viðauka við reglugerð (EB) nr. 999/2001 er breytt sem hér segir:

1. Ákvæðum VIII. viðauka er breytt sem hér segir:

a) Kafli A er breytt sem hér segir:

i. B-þáttur fellur brott.

ii. Eftirfarandi C-þætti er bætt við:

„*PÁTTUR C*

Skilyrði sem gilda um hjartardýr

1. Skrá yfir aðildarríki og svæði þeirra sem komið er á fót í tengslum við riðuveiki í hjartardýrum

1.1. Aðildarríki þar sem tilvik riðuveiki í hjartardýrum hafa verið staðfest:

a) Finnland

b) Svíþjóð

1.2. Svæði í Finnlandi og Svíþjóð sem eru skilgreind í tengslum við áhættu á riðuveiki í hjartardýrum sem tengist hefðbundnum tilflutningum á hálfömdum hreindýrum yfir landamærin til og frá Noregi:

a) í Finnlandi: svæðið sem er staðsett milli norsku-finnsku landamæra og norsku-finnsku hreindýragirðingarinnar,

b) í Svíþjóð:

— sýslan Norrbotten,

— sýslan Västerbotten,

— sýslan Jämtland,

— sýslan Västernorrland,

— sveitarfélagið Älvdalen í sýslunni Dalarna,

— sveitarfélögin Nordanstig, Hudiksvall og Söderhamn í sýslunni Gävleborg.

2. Tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá Noregi til Sambandsins.

2.1. Banna skal tilflutninga á lifandi hjartardýrum frá Noregi til Sambandsins.

2.2. Þrátt fyrir lið 2.1 skulu eftirtaldir tilflutningar á lifandi hjartardýrum leyfðir:

a) tilflutningar á lifandi hálfömdum hreindýrum til árstíðabundinnar beitar frá Noregi til þeirra svæða í Svíþjóð sem eru tilgreind í b-lið í lið 1.2, að því tilskildu að lögbært yfirvald Svíþjóðar veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,

b) endurkoma lifandi hálfaminnna hreindýra, eftir árstíðabundna beit í Noregi, frá Noregi til þeirra svæða í Svíþjóð sem eru tilgreind í b-lið í lið 1.2, að því tilskildu að lögbært yfirvald Svíþjóðar veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,

c) tilflutningar á lifandi hálfömdum hreindýrum til árstíðabundinnar beitar frá Noregi til þeirra svæða í Finnlandi sem eru tilgreind í a-lið í lið 1.2,

d) endurkoma lifandi hálfaminnna hreindýra frá Noregi til Finnlands, sem hafa verið á beit í Noregi á svæðinu milli norsku-finnsku landamæra og norsk-finnsku hreindýragirðingarinnar,

e) tilflutningar á lifandi hjartardýrum til beinnar slátrunar frá Noregi til Svíþjóðar eða Finnlands, að því tilskildu að lögbært yfirvald viðtökuaðildarríkisins veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,

- f) tilflutningar á lifandi hálf tömdum hreindýrum vegna íþrótta- eða menningarviðburða frá Noregi til þeirra svæða í Svíþjóð sem eru tilgreind í b-lið í lið 1.2, að því tilskildu að lögbært yfirvald Svíþjóðar veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir tilflutningi hvernar sendingar,
 - g) endurkoma lifandi hálf taminna hreindýra, að loknum íþrótta- eða menningarviðburðum í Noregi, frá Noregi til þeirra svæða í Svíþjóð sem eru tilgreind í b-lið í lið 1.2, að því tilskildu að lögbært yfirvald Svíþjóðar veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir tilflutningi hvernar sendingar,
 - h) gegnumflutningur á lifandi hjartardýrum frá Noregi gegnum Svíþjóð eða Finnland sem eiga að fara til Noregs, að því tilskildu að lögbært yfirvald umflutningsríkisins veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt.
3. Tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá svæðum í Finnlandi og Svíþjóð þar sem hefð er fyrir tilflutningum hálf taminna hreindýra yfir landamærin til Noregs
- 3.1. Banna skal tilflutninga á lifandi hjartardýrum frá svæðum sem eru tilgreind í lið 1.2.
- 3.2. Þrátt fyrir lið 3.1 skulu eftirtaldir tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá svæðunum sem eru tilgreind í lið 1.2 leyfðir:
- a) tilflutningar á lifandi hjartardýrum til Noregs, að því tilskildu að lögbært yfirvald Noregs veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,
 - b) tilflutningar á lifandi hjartardýrum til beinnar slátrunar í Finnlandi eða Svíþjóð, að því tilskildu að lögbært yfirvald viðtökustaðarins veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,
 - c) tilflutningar á lifandi skógarhreindýrum frá þeim svæðum í Svíþjóð sem eru tilgreind í b-lið í lið 1.2 til Finnlands, að því tilskildu að lögbært yfirvald Finnlands veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,
 - d) tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá lokaðri starfsstöð, eins og hún er skilgreind í 48. mgr. 4. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/429 (*), sem er staðsett á svæði sem er tilgreint í b-lið í lið 1.2 í þessum viðauka til lokaðrar starfsstöðvar, eins og hún er skilgreind í 48. mgr. 4. gr. reglugerðar (ESB) 2016/429, í Svíþjóð, að því tilskildu að lögbært yfirvald Svíþjóðar veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum.
4. Tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá aðildarríki þar sem riðuveiki í hjartardýrum hefur verið staðfest
- 4.1. Með fyrirvara um ákvæðin sem mælt er fyrir um í 3. lið skal banna tilflutninga á lifandi hjartardýrum frá aðildarríki sem er tilgreint í lið 1.1 til annarra aðildarríkja.
- 4.2. Þrátt fyrir lið 4.1 skulu eftirtaldir tilflutningar á lifandi hjartardýrum leyfðir frá aðildarríki sem er tilgreint í lið 1.1:
- a) tilflutningar á lifandi hjartardýrum til beinnar slátrunar í öðru aðildarríki sem er tilgreint í lið 1.1 eða í Noregi,
 - b) tilflutningar á lifandi hjartardýrum, í öðrum tilgangi en til beinnar slátrunar, til annars aðildarríkis sem er tilgreint í lið 1.1 eða til Noregs, að því tilskildu að lögbært yfirvald viðtökustaðarins veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum,
 - c) tilflutningar á lifandi hjartardýrum frá lokaðri starfsstöð, eins og hún er skilgreind í 48. mgr. 4. gr. reglugerðar (ESB) 2016/429, til lokaðrar starfsstöðvar, eins og hún er skilgreind í 48. mgr. 4. gr. reglugerðar (ESB) 2016/429, í öðru aðildarríki, að því tilskildu að lögbært yfirvald viðtökustaðarins veiti skriflegt fyrirframsamþykki sitt fyrir slíkum tilflutningum.“

(*) Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/429 frá 9. mars 2016 um smitandi dýrasjúkdóma og um breytingu og niðurfellingu á tilteknum gerðum á sviði dýraheilbrigðis (lög um dýraheilbrigði) (Stjtið. ESB L 84, 31.3.2016, bls. 1).

b) Í kafla C er eftirfarandi C-þætti bætt við:

„*PÁTTUR C*

Veiðiagn með þvagi úr hjartardýrum

1. Banna skal tilflutning sendinga af veiðiagni með þvagi úr hjartardýrum, sem er fengið úr hjartardýrum sem eru upprunnin í Noregi, til Sambandsins.
 2. Banna skal framleiðslu, setningu á markað og notkun veiðiagns með þvagi úr hjartardýrum, sem er fengið úr hjartardýrum sem eru upprunnin í aðildarríkjum sem eru tilgreind í lið 1.1 í C-þætti í kafla A.“
2. Í kafla F í IX. viðauka er eftirfarandi 3. lið bætt við:
- „3. Banna skal innflutning á veiðiagni með þvagi úr hjartardýrum til Sambandsins.“
-